

Sygn. akt III AUa 232/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2019 r. w Lublinie

sprawy E. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 11 stycznia 2019 r. sygn. akt IV U 876/18

oddala apelację.

Jacek Chaciński Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda

III AUa 232/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. i ustalił E. G. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od (...)do (...).

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

E. G. (ur. (...), wykształcenie średnie ogólne, pracowała jako dziewiarz, pakowacz.

Od (...) do 28 II 2019 r. organ rentowy – po opinii specjalistycznej lekarza konsultanta z zakresu psychiatrii i orzeczeniu lekarza orzecznika z 16 II 2018 r. o okresowej niezdolności E. G. do pracy - przyznał w/w prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z powodu schorzeń psychiatrycznych (zaburzenia depresyjne nawracające).

Jak ustalono, organ rentowy w trybie nadzoru Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy, zakwestionował orzeczenie lekarza orzecznika z 16 II 2018 r., sugerując konieczność przeprowadzenia dodatkowego badania wnioskodawczynie przez konsultanta psychologa oraz komisję lekarską organu. Konsultacja psychologiczna wnioskodawczynie odbyła się w dniu 7 VI 2018 r. Z jej uwzględnieniem, wypowiedziała się Komisja lekarska orzeczeniem z 29 VI 2018 r., rozpoznając u wnioskodawczynie: zaburzenia depresyjno – lękowe oraz zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego (w wywiadzie) – jednak nie stwierdzając u E. G. niezdolności do pracy. W oparciu o w/w orzeczenie komisji lekarskiej, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, wstrzymując wnioskodawczynie od dnia 1 VIII 2018 r. wypłatę renty. Jednocześnie organ ustalił nadpłatę świadczenia rentowego za okres od (...) do 31 VII 2018 r.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony głównie w aktach ZUS (k. w/w), w tym dokumentacji dotyczącej i związanej z przyznaną E. G. od (...) rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W celu skontrolowania prawidłowości zaskarżonej decyzji, Sąd – mając na uwadze całość dokumentacji medycznej zgromadzonej przed organem rentowym i zakres dotychczas rozpoznanych schorzeń, będących podstawą przyznania wnioskodawczynie okresowego świadczenia rentowego od (...), uwzględniając wniosek dowodowy skarżącej zawarty w odwołaniu - dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów: neurologa i psychiatry. Biegłym zlecono zapoznanie się z aktami sprawy, zbadanie E. G. i wydanie opinii określającej stopień jej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia oraz wskazanie czasokresu trwania tej niezdolności.

Biegli lekarze w powyższym składzie - po bezpośrednim kontakcie z E. G. w dniu 23 X 2018 r. oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotyczącą jej schorzeń, w opinii z 23 X 2018 r. uznali wnioskodawczynię za nadal częściowo niezdolną do pracy z przyczyn psychiatrycznych, okresowo do (...). Biegły neurolog – po rozpoznaniu u wnioskodawczynie: wielopoziomowej dyskopatii lędźwiowej bez objawów korzeniowych – nie stwierdził niezdolności do pracy z powodów neurologicznych. Biegły psychiatra – po rozpoznaniu: zaburzeń afektywnych dwubiegunowych – zaburzenia depresyjne nawracające - obecnie epizod depresji łagodny stwierdził, że aktualny stan psychiczny wnioskodawczynie sprowadza u niej częściową niezdolność do pracy. Zaburzenia te – w ocenie biegłego psychiatry – mają charakter psychozy endogennej, przewlekłej, przebiegającej z okresami naprzemiennych remisji i zaostrzeń – fazy afektywne, depresyjne lub hipomaniakalne powodują u wnioskodawczynie trudności w funkcjonowaniu we wszystkich dziedzinach życia i sprowadzają częściową niezdolność do pracy. Biegły podał, że w wyniku zastosowanego leczenia udało się uzyskać jedynie częściową stabilizację stanu psychicznego .

Opinia z 23 X 2018 r., po doręczeniu jej stronom, była kwestionowana jedynie przez organ rentowy. Organ wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry. Organ wskazał na podważenie przez lekarzy konsultantów ZUS z zakresu psychiatrii rozpoznania choroby afektywnej dwubiegunowej. Zarzucono biegłemu psychiatrze brak wykazania w opinii znacznego naruszenia funkcji organizmu wnioskodawczynie.

Sąd przyjął sporządzoną w sprawie w/w łączną opinię biegłych w poczet dowodów, dzieląc jej ustalenia i wnioski w całości. Sąd uznał opinię biegłych z dnia 23 X 2018 r. za fachową i merytoryczną w swej treści. W ocenie Sądu opinia uwzględnia rzeczywiste schorzenia jakie występują u E. G., co stwierdzono po jej bezpośrednim badaniu oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotychczas zgromadzoną w aktach ZUS, z uwzględnieniem faktu otrzymywania świadczenia rentowego od dnia(...). Sąd przyjął, że biegli w opinii opisali rzeczywisty stan zdrowia wnioskodawczynie z ustaleniem, że niezdolność do pracy powodują schorzenia psychiatryczne. Orzeczenie biegłego psychiatry jest zbieżne co do stopnia niezdolności do pracy wnioskodawczynie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 16 II 2018 r.

Wobec zgłoszonego wniosku dowodowego i stanowiska organu rentowego, Sąd podjął decyzję na rozprawie w dniu 11 I 2019 r. Wniosek dowodowy organu oddalono w całości. W uzasadnieniu oddalenia wniosku organu rentowego i stanowiska organu wobec opinii biegłych – głównie biegłego psychiatry z 23 X 2018 r. Sąd podniósł, że biegły psychiatra – wbrew stanowisku organu - stwierdził naruszenie funkcjonowania we wszystkich dziedzinach życia i rozpoznał u wnioskodawczynie zaburzenia afektywne dwubiegunowe (uzasadnienie opinii biegłych) – co miało wpływ na orzeczenie biegłego. Podniósł również, że wnioskodawczynie jest stale leczona w (...) – w tym od 2016 r. – co potwierdza dokumentacja lekarska. Także w dokumentacji z (...) Ośrodek (...) w D. z Filia w S. (historia wizyt od 1 I 2016 r. do 28 VI 2018 r.) odnotowano: złe samopoczucie, zaburzenia depresyjne nawracające, zaburzenia afektywne dwubiegunowe.

Sąd wskazał, że biegły psychiatra jednoznacznie stwierdził swym orzeczeniem, że wyniki badania i dokumentacja medyczna pozwalają na orzeczenie częściowej niezdolności wnioskodawczynie do pracy. Biegły nie widział konieczności uzupełnienia materiału dowodowego, choćby o ocenę psychologa. Tak więc, skoro biegły lekarz specjalista psychiatra na podstawie dostępnego materiału – tj. dokumenty medyczne i bezpośrednie badanie wnioskodawczynie – wydał ocenę stanu zdrowia wnioskodawczynie i ustalił Jej stopień niezdolności do pracy to, a z ustaleniami tymi Sąd zgodził się – to w ocenie Sądu – wniosek dowodowy ZUS o ponowną ocenę psychiatryczną nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie złożone przez E. G. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd podniósł, że zgodnie z treścią art. 57 ustawy z dnia 17 XII 1998 r.- o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.) - renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nie składkowy (art. 58 cyt. wyżej ustawy), a niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w pkt. 3 ust. 1 art. 57 cytowanej ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. W myśl przepisu art. 12 ust.1 cyt. ustawy - niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Ust. 2 cyt. wyżej przepisu określa, iż całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast z ust. 3 powyższego przepisu wynika, że częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Sąd podniósł, że postępowanie dowodowe prowadzone w toku procesu sądowego, miało na celu skontrolowanie prawidłowości powyższej decyzji organu rentowego. Na te okoliczności Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy neurologa i psychiatry, gdyż schorzenia z tego zakresu ujawniono u wnioskodawczynie. Zgodnie z opinią biegłych z 23 X 2018 r. neurologa i psychiatry, stopień niezdolności wnioskodawczynie do pracy ustalono na częściowy z powodu schorzeń rozpoznanych przez biegłego psychiatrę. W wyniku dokonanych rozpoznań i oceny stanu zdrowia wnioskodawczynie po bezpośrednim kontakcie z nią w dniu 23 X 2018 r., biegły lekarz specjalista psychiatra ustalił, że niezdolność w takim stopniu trwa nadal, bez przerwy i jest okresowa – do(...). Ustalono też – w oparciu o opinię biegłego neurologa - że rozpoznane przez biegłego z tego zakresu schorzenie (wielopoziomowa dyskopatja lędźwiowa bez objawów korzeniowych) - nie sprowadza u wnioskodawczynie niezdolności do pracy.

W powyższych okolicznościach, przyjmując stanowisko medyczne biegłego psychiatry ujawnione w w/w opinii z 23 X 2018 r. Sąd uznał, że jest podstawa do stwierdzenia, że E. G. z ustalonych przez biegłego psychiatrę przyczyn jest osobą, która utraciła w znacznym stopniu nadal - zdolność do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Sporządzona w sprawie opinia spełnia wymogi określone art. 285 kpc.

Wobec powyższego, po ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz po analizie dokumentacji medycznej dotyczącej wnioskodawczynie Sąd uznał, że E. G. spełnia wszystkie warunki konieczne do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres od (...) tj. od ustalenia wnioskodawczynie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (decyzja organu z 5 IV 2018 r.), którą wstrzymano zaskarżoną decyzją (wydaną z urzędu) od dnia

1 VIII 2018 r., do dnia (...) – zgodnie z wynikami oceny medycznej przeprowadzonej przez biegłego lekarza psychiatrę - w myśl przepisu art. 57 cyt. wyżej ustawy. Przy ustalaniu okresu trwania częściowej niezdolności wnioskodawczyni do pracy Sąd uwzględnił fakt, iż organ rentowy ustalił nadpłatę świadczenia rentowego na rzecz wnioskodawczyni za okres od (...) do 31 VII 2018 r.

W związku z tym, Sąd w oparciu o w/w przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na podstawie art. 47714 # 2 KPC - zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak w sentencji wyroku.

Z wyrokiem tym nie zgodził się organ rentowy. Wniósł apelację. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

- naruszenie art.233 i art.285 k.p.c. poprzez błędną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, że E. G. jest częściowo niezdolna do pracy;

- art.57 w zw. z art.12 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez ich błędne zastosowanie a w konsekwencji przyznanie ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres w sytuacji, gdy ubezpieczona nie jest częściowo niezdolna do pracy.

Mając na względzie te zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W apelacji zawarty został wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychiatry na okoliczność ustalenia, czy ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I instancji.

Apelacja zarzucając Sądowi I Instancji dowolność oceny dowodów stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji dokonał oceny zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów określonej w treści art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd ten, w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność, odniósł je do pozostałego materiału dowodowego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; Kodeks Postępowania Cywilnego. Komentarz, T. Ereciński (red.), Lexis Nexis 2007, str. 552 i nast.).

Zarzuty organu rentowego sformułowane w środku odwoławczym ocenić należy, jako dowolną, nie popartą żadnymi dowodami polemikę z prawidłowymi, acz niekorzystnymi dla apelującego, ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego, opartymi o wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenie: zaburzenia afektywne dwubiegunowe, zaburzenia depresyjne nawracające znajdują pełne potwierdzenie w dokumentacji leczenia z (...) Ośrodka (...) w D.. Wbrew twierdzeniom apelującego również lekarz konsultant ZUZ w opinii z dnia 16 lutego 2018 r. rozpoznał u wnioskodawczyni zaburzenia depresyjne nawracające i stwierdził, że jest ona częściowo niezdolna do pracy na okres 1 roku. Tożsama ocena wynika z opinii biegłego konsultanta psychologa z 7 czerwca 2018 r. Przywołana także apelacji opinia konsultanta psychiatry z 11 kwietnia 2017 r. dotyczyła postępowania w sprawie przyznania świadczenia rehabilitacyjnego. W opinii tej lekarz konsultant stwierdził, że stan psychiczny badanej uzasadnia przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego z przyczyn psychiatrycznych. Przywołane w apelacji opinie stanowią zatem - w kontekście zawartych w nich stwierdzeń - zaprzeczenie stanowiska procesowego organu rentowego.

W końcu twierdzenia organu rentowego jakoby silna opalenizna całego ciała wnioskodawczynie, jaskrawy pedicure, pełna depilacja(**sic!**) i pofarbowane starannie włosy przeczyły rozpoznaniu zawartemu w opinii biegłego sądowego psychiatry jawią się jako całkowicie dowolne. Wydaje się, że nie wszystkie tak „wnikliwie” spostrzeżenia lek. med. U. N., w niniejszej sprawie zawarte w opinii z dnia 4 grudnia 2018 r. dołączonej do pisma procesowego z dnia 7 grudnia 2018 r. winy być zamieszczone w środku zaskarżenia.

Przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena zgromadzonego materiału dowodowego, w tym dowodu z opinii biegłego jest prawidłowa i nie wykracza poza ramy określone w art.233 §1 k.p.c. Sąd szczegółowo przeanalizował i ocenił opinię biegłych pod kątem jej logiczności, należytego uzasadnienia i nie dostrzegł w niej wad mogących ją zdyskwalifikować jak o miarodajny dowód w sprawie.

Skoro zatem stan faktyczny został ustalony prawidłowo, a w szczególności ustalono, że wnioskodawczynie jest częściowo niezdolna do pracy, to nie doszło do naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.